

ZIE OVER DEZE SAMENWERKING MET JUSTITIE OOK
DE DOSSIERS BETREFFENDE DE VERHOUDING MET
DE PROCUREURS-GENERAAL

en

OD 842 RELATIES BVD - MIN.V.JUSTITIE

DE SAMENWERKING MET JUSTITIE
Correspondentie over de samenwerking o.a.
nota's aan Cie. Wijnveldt en Min.Pres.

deze bruisen zijn afkomstig uit

Form No 35102 = Co

6. Maatschappij ter hand worden gesteld
aan H/C RD in verband met
diens bespreking met @^{ie} Trinsen
a na gebruik retour doen

20/9. h

heij vabroek

MINISTERIE VAN JUSTITIE

's-GRAVENHAGE, den 27 Juli 1948.

2e AFDEELING A.

No. 1175

Geheim

Volgno.

29 JULI 1948

ACD/42237

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dezen brief, dagteekening, afdeling en nummer nauwkeurig te vermelden

Bericht op schrijven van

18 Juni 1948, No. 37876,

betreffende gegevens over requestanten met betrekking tot Ratio Koster.

In antwoord op Uw bovenaangehaald schrijven betreffende het in margine dezès nader omschreven onderwerp, heb ik de eer U te berichten, dat er bij mij ernstige bezwaren zijn gerezen om mede te delen, welke personen en organisaties met betrekking tot de veroordeling van Ratio Koster bij mijn Departementen protesten of verzoekschriften hebben ingediend.

In de eerste plaats zijn mijn bezwaren gebaseerd op het bepaalde bij artikel 8 van de Grondwet, waarbij aan een ieder het recht wordt toegekend om verzoeken - mits schriftelijk - bij de bevoegde macht in te dienen. Naar mijn mening moet er streng voor gewaakt worden, dat dit recht van petitie in volle vrijheid kan worden uitgeoefend en dan ook op geen enkele wijze door angst voor repercussies wordt belemmerd.

Voorts zouden de door U verlangde gegevens niet anders vermogen dan een aanduiding te geven van personen en organisaties, welke, naar aanleiding van publicaties in de pers, mijn aandacht op een naar hun mening onbillijk vonnis hebben willen vestigen, terwijl iedere andere conclusie slechts speculatieve waarde zou hebben.

De Minister van Justitie,

1) De indiening wordt op geen enkele wijze belemmerd, wanneer van het ingediende zou worden kennis genomen

2) Welke angst dus waarschijnlijk zou ontstaan bij kennisgeving ook een geheime inlichtingdienst!!!

3) Het doel is ook alteminst een conclusie uit de telegrammen ed. te trekken; slechts de daarin voorkomende feitelijke gegevens kunnen belangrijke en meer is ook niet gevraagd.

Aan de Centrale Veiligheidsdienst. (weinig beleeft)

18 Juni

8

B 37876

III, 3i, 3x.

UITGEBOKT

XXXX
XXXXGEHEIM.

Protesten tegen veroordeling
Radio Kester.

Blijkens publicaties tot op heden verschenen in het dagblad "de Waarheid" zijn aan Uwe Excellentie door de hieronder genoemde organisaties, al dan niet telegrafisch protesten gezonden tegen de veroordeling door de Krijgsraad van de militair Radio Kester.

185 man van het personeel der N.V. "De Cirkel" te Amsterdam (5-5-48)
Welvaartscomité Winschoten (4-5-48)
Zangkoor "Morgenrood" Enschede (25-5-48)
Afdeling Almelo van Radio Werkend Nederland (25-5-48)

Voorts bevatte "de Waarheid" van 30 April 1948 de mededeling, "dat iedere dag via het "Voorlopige Comité Radio Kester", p/a A.N.J.V. Spuistraat 262 Amsterdam C., secretaris Marcus Bakker", toezending van individuele protesten aan de Minister van Justitie plaats vindt".

Ik moge Uwe Excellentie verzoeken, mij in kennis te doen stellen met de namen en verder van belang zijnde gegevens der daarbij betrokken personen en/of organisaties, waarbij ik mij moge veroorloven te verwijzen naar een door mij te diër zake gevoerd gesprek met de Heer Snoeck Henkemans van Uw Ministerie.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST

III Namens deze:

AAN:

Zijne Excellentie
de Minister van Justitie
te
's-GRAVENHAGE.

J.G. Crabbendam.

42237

Notitie voor Kol.Mr.C.L.W.Fock.

Het navolgende wordt mij door de Heer Hazenberg gemeld :

" Ter gelegenheid van een onderhoud, dat ik in het
"begin van deze week had met een hoofdambtenaar van het
"Dep.van Justitie, deelde deze mij mede, dat de ambte-
"naar O.M. te Rotterdam, Mr.van Buuren, opdracht had
"gekregen om een vervolging in te stellen in verband
"met de ontdekking van clandestien wapenvervoer te
"Rotterdam.

" Teneinde zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn
"had Mr.van Buuren de wens geuit, contact te krijgen
"met de CVD en werd mij gevraagd een bespreking te
"arrangeren.

" De Heren Crabbendam en Pot van onze dienst
"zouden Mr.van Buuren op Woensdag 7 Juli ontvangen.
"Deze afspraak kon niet doorgaan, daar Mr.van Buuren
"verhinderd was, waarvan hij telefonisch mededeling
"deed aan de voormelde Hoofdambtenaar van het Dep.van
"Justitie.

" Een nieuwe afspraak werd gemaakt voor Vrijdag
"9 Juli te 16.30 aan de Javastraat.

" In de morgen van 9 Juli werd mij, namens de
"Hoofdambtenaar van Justitie medegedeeld, dat de be-
"spreking niet kon plaats vinden, aangezien de Procureur-
"-Generaal te Den Haag aan Mr.van Buuren verboden had
"met de CVD in contact te treden.

" In de loop van de middag belde de Hoofdambtenaar
"zelf mij op en bevestigde de mededeling van zijn
"secretaresse."

P
Mr.L.Einthoven.

's-Gravenhage, 19 Juli 1948.

Notitie voor Hoofd CVD.

Ter gelegenheid van een onderhoud, dat ik in het begin van deze week had met een hoofdsambtenaar van het Dep.van Justitie, deelde deze mij mede, dat de ambtenaar O.M.te Rotterdam, Mr.van Buuren, opdracht had gekregen om een vervolging in te stellen in verband met de ontdekking van clandestien wapenvervoer te Rotterdam.

Teneinde zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn had Mr.van Buuren de wens geuit, contact te krijgen met de CVD en werd mij gevraagd een bespreking te arrangeren.

Hoofd B en C van onze dienst zouden Mr.van Buuren op Woensdag 7 Juli ontvangen. Deze afspraak kon niet doorgaan, daar Mr.van Buuren verhinderd was, waarvan hij telefonisch mededeling deed aan de voormelde Hoofdambtenaar van het Dep.van Justitie.

Een nieuwe afspraak werd gemaakt voor Vrijdag 9 Juli te 16.30 aan de Javastraat.

In de morgen van 9 Juli werd mij, namens de Hoofdambtenaar medegedeeld, dat de bespreking niet kon plaats vinden, aangezien de Procureur-Generaal te Den Haag aan Mr.van Buuren verboden had met de CVD in contact te treden.

In de loop van de middag belde de Hoofdambtenaar zelf mij op en bevestigde de mededeling van zijn secretaresse.

Plv.Hoofd CVD, /
KA, 10-7-48. /

NOTA VOOR DE MINISTER-PRESIDENT.

Geheim

U 9522 - CF - KH 2.

Nopens de uitzending van een tweetal Nederlanders naar West-Duitsland onder auspiciën van het Bureau W (de Heer Vorstman) van het Kabinet van de Directeur-Generaal van Politie (Mr. Goossen) met het doel inlichtingen in te winnen omtrent linkse en rechtse radicale stromingen.

Op zijn verzoek werden enige tijd geleden aan de Heer Vorstman permits verstrekt voor een bezoek aan West-Duitsland t.b.v. J.J. Davids, Fokkerlaan 11 te Amstelveen en C.L. Grolleman, Kanaalweg 82 te Scheveningen.

Kort geleden heeft de Heer Vorstman opnieuw voor de bovengenoemde personen permits aangevraagd. Hij verklaarde dat genoemde Davids en Grolleman door Justitie naar Duitsland gezonden werden om inlichtingen in te winnen over de linkse en rechtse radicale politieke stromingen en verzocht daarom strikte geheimhouding.

De reisroute die gevolgd zal worden is: Keulen, Frankfurt a/Main, Stuttgart, en Berlijn.

Davids zou reizen onder het cover van een zakenman en zou o.a. de firma's Robert Bosch en I.G. Farben bezoeken.

Omtrent Davids is het volgende bekend: JACOB JOCHEM DAVIDS, geboren 18.1.1919 te Amsterdam. Hij was in Mei 1940 dienstplichtig soldaat, werkte in de oorlogsjaren in de illega- liteit en was in Maart 1945 medeoprichter van het Recherche bureau, Dienst Politieke Misdrijven, waarvan tot Juni 1945 Sanders de leider was. Davids is met Sanders overgegaan naar het B.N.V., waar hij op 15 Augustus 1946 in verband met de reorganisatie ontslagen werd. Vanaf Maart 1943 had hij als "cover" een inschrijving als politie-ambtenaar bij de gemeente Amsterdam.

Omtrent Grolleman is het volgende bekend: CORNELIS LUBBERTHUS GROLLEMAN, geboren 7.1.1922 te Oost-Stellingwerf. Werd lid van de N.S.B. in 1940, ging in de Arbeidsdienst en kwam in 1941 in dienst van het Gewestelijk Arbeidsbureau, eerst te Lemmer, daarna te Hoogeveen. Hij deed zich als een pro-Nazi kennen en bemiddelde met grote voortvarendheid de tewerkstelling van arbeiders in Duitsland. In Juli 1942 werd hij op het hoofdkwartier van de N.S.B. aangesteld als secretaris van het hoofd der afdeling Kameradschapszorg. Eind 1942 kreeg hij een studiebeurs voor Duitsland, ging eerst naar Frankfurt, dan naar Tübingen. Hij was van Mei 1945 tot Augustus 1945 in dienst van de Amerikaanse contra-spionage-afdeling van het leger. Hij werd in Augustus 1945 bij zijn terugkeer naar Nederland aangehouden en gedetineerd tot Augustus 1947.

Uit de verhoren, die hem zijn afgenomen, krijgt men de indruk dat Grolleman een ambitieus warhoofd is. Na zijn vrij- lating verzocht hij het Britse Permit Office een visum voor Duitsland, dat hem echter toen geweigerd werd.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst

P.J.M. Driebeek

11 Maart 1948.

*Jaarwissel
revisie - auto.
mi. 7. 1948. 11
naam en adres. lijst.*

Brief Minister aan
Minister
2

overhandigd
aan Minister
4/12/47 2

CONCEPT.

Mij bereiken van de zijde van de Centrale Veiligheidsdienst bij herhaling klachten over gebrek aan medewerking van vele van onder Uw departement ressorterende ambtenaren. Met name worden de verplichtingen voortvloeiende uit art.5 lid 2 van het (geheim) K.B. van 9 April 1946, no.27, dat mede de ondertekening van Uw ambtsvoorganger draagt, niet of zeer onvoldoende nagekomen. Deze houding is in schrille tegenstelling tot die van ambtenaren, ressorterende onder andere departementen, b.v. Binnenlandse Zaken en Oorlog, waarvan de Centrale Veiligheidsdienst steeds de volledige in het K.B. voorgeschreven medewerking verkrijgt. Teneinde evenbedoelde wetsbepaling in Uw herinnering terug te roepen, moge ik de volledige tekst hieronder laten volgen:

"De betrokken Ministers dragen zorg, dat alle op
"het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Be-
"sluit te hunner beschikking staande gegevens en in
"de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen,
"omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 2, ter-
"stond ter beschikking van het Hoofd van de Centrale
"Veiligheidsdienst worden gesteld."

Artikel 2 waarnaar verwezen wordt luidt als volgt:

"Deze dienst wint inlichtingen in in het binnenland
"omtrent:

- "a. spionage, sabotage en voor de binnenlandse orde
" en veiligheid ongewenste propaganda.
- "b. elk streven gericht op bestrijding van het wettig
" gezag met onwettige middelen, dan wel op aantast-
" ting van de grondslagen van een democratische
" regeringsvorm."

Het eerste bezoek dat Mr. Rinthoven als hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst begin Augustus 1946, dus kort na Uw optreden als Minister, bij U bracht, had ten doel Uw aandacht op dit K.B. te vestigen en Uw medewerking in te roepen bij de uitvoering er van.

De verplichting werd n.l. in het bewuste 2e lid van art. 5 ten verzoeken van Uw ministerie destijds gelegd op de Minister in plaats van op de verschillende overheidsorganen en diensten, zoals in de oorspronkelijke tekst was opgenomen. Het door Mr. Kolfschoten voorgestelde amendement had geen andere bedoeling dan om de verantwoordelijkheid op de juiste plaats te leggen, zo werd door hem medegedeeld, en zou uiteraard in de werkwijze zoals de Centrale Veiligheidsdienst zich die had voorgesteld geen wijziging brengen. Dit was dan ook de reden, dat Pmf. Schermerhorn het amendement heeft overgenomen.

Thans nu het K.B. bijkans 20 maanden in werking is, moet worden geconstateerd, dat zowel het meergenoemde artikel 5 lid 2, als ook art. 3 van het K.B. luidende als volgt:

"Met uitsluiting van alle overheidsorganen, -diensten
"en in overheidsdienst staande personen, heeft de
"dienst tot taak de inlichtingen, welke omtrent de
"in artikel 2 genoemde onderwerpen door andere organen
"en diensten van departementen van algemeen bestuur
"worden verkregen, te verzamelen en in onderling ver-
"band te brengen."

door Uw departement niet of nauwelijks wordt nageleefd.

Ik meen hiertegen ten stelligste te moeten opkomen.

De ernst der tijden waarin wij leven, gedooft niet dat door een niet behoorlijk naleven van de wettelijke bepalingen door ambtenaren van de Staat grote belangen geschaad worden. De strijd tegen subversieve elementen, die ons van alle kanten bedreigen, kan alleen dan met enige kans van slagen gevoerd worden, als het orgaan dat door de Regering geschapen is om haar ten deze voor te lichten ook inderdaad de beschikking krijgt over alle gegevens, die aan deze dienst krachtens de wettelijke bepalingen dienen te worden verstrekt.

Mij is gerapporteerd dat vele verantwoordelijke ambtenaren die onder Uw departement ressorteren, zich om hun gebrek aan medewerking heroeppen op onbekendheid met de inhoud van het K.B. van 9 April 1946. Ik heb reden om aan te nemen

dat dit een voorwendsel is, omdat hun gedragslijn niet verandert, nadat zij van dit K.B. wel en terdege op de hoogte zijn gebracht.

Bovendien is Uw departement bij de voorbereiding van het K.B. betrokken geweest en het is dus niet vol te houden, dat Uw ministerie niet op de hoogte zou zijn van de verplichtingen die daarin aan de verschillende instanties zijn opgelegd.

Ik mege daarom Uwe Excellentie verzoeken om thans met zoveel woorden aan de onder U ressorterende diensten en ambtenaren, die met de materie, waarvan in art.2 van het K.B. sprake is, in aanraking komen, te gelasten zich te houden aan de verplichtingen, voortvloeiende uit de artikelen 3 en 5 lid 2 van het K.B. van 9 April 1948 no.27.

AFSCHRIFT.

Mij werd op een bijeenkomst van Uw Commissie medegedeeld, dat het gebrek aan medewerking van de zijde van "Justitie" aan de taak, opgedragen aan de C.V.D., te wijten zou zijn aan onbekendheid met de inhoud der voorschriften, welke in het K.B. van 9 April 1946, No.27, zijn opgenomen.

Ik heb er bij die gelegenheid reeds op gewezen, dat lid 2 van art.5 van genoemd K.B. een verplichting oplegt aan de betrokken Ministers, om te zorgen, dat de inlichtingen, welke de C.V.D. nodig heeft, dit lichaam bereiken.

In de oorspronkelijke door mij voorgestelde tekst van bedoeld lid stond:

"2. Alle overheids-organen,-diensten en -ambtenaren zijn, al dan niet door het Hoofd van den dienst daartoe aangezocht, verplicht alle op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Besluit te hunner beschikking staande gegevens en in de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen, omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 2, terstond ter kennis van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst te brengen."

Op uitdrukkelijk verzoek van het Ministerie van Justitie op een conferentie, waarbij Mr.Kolfshoeten en Mr.Tenkink, de Secretaris-Generaal, tegenwoordig waren, is deze verplichting, welke dus aan overheidsorganen, -diensten en -ambtenaren was opgelegd, vervangen door een verplichting van den Minister, zodat de tekst voortaan zou luiden :

"2 De betrokken Ministers dragen zorg, dat alle op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Besluit te hunner beschikking staande gegevens en in de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen, omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 2, terstond ter beschikking van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst worden gesteld."

Mij is door beide heren verzekerd, dat het hier uitsluitend ging om de verantwoordelijkheid daar te leggen, waar zij behoorde te zijn, n.l. bij de Minister. Op mijn protest, dat een omweg in de berichtgeving over de Minister buitengewoon onpractisch en dus onaanvaardbaar was, werd mij pertinent medegedeeld, dat de redactie-wijziging geen enkele verandering in de door mij voorgestelde werkwijze zou betekenen, aangezien de inlichtingen mij niet via de Minister behoeften te bereiken, doch rechtstreeks door de organen, diensten en ambtenaren aan de C.V.D. konden worden verstrekt.

Wanneer de organen van Justitie dus niet medewerken uit onbekendheid is de Minister de verantwoordelijke man. De Minister zelf had zijn ambtenaren behoren in te lichten, zeker gezien in het licht van de door hem voorgestelde wijziging der redactie.

Mr. Fruin heeft deze hele zaak, namens mij, met verschillende autoriteiten op lager niveau besproken. Uit een aantekening, die ik op mijn oorspronkelijke concept vindt "Goossen, Huize Katwijk", blijkt, dat dit stuk vermoedelijk ook met Mr. Goossen is besproken. Ik leg dit stuk aan den voorzitter over met verzoek om terugzending.

Dit wat het formele gedeelte betreft.

Het materiele gedeelte begint op 29 Januari 1946 met een bespreking waarbij een groot aantal Ministers tegenwoordig was, Een exemplaar van deze notulen leg ik aan Uw Voorzitter, eveneens met verzoek om terugzending, over. Hier werd dus een uitvoerige uiteenzetting gegeven over de toekomstige C.V.D. aan de hand van een tekening, waarvan Uw Commissie een fotocopie heeft. Deze zelfde tekening werd op 25 Februari 1946 in de kamer van den heer Tenkink door mij gedurende enige uren besproken op een bijeenkomst, ~~xxx~~ waarbij Mr. Goossen, Mr. Bakker en vermoedelijk ook Mr. de Blécourt, allen van het Directoraat-Generaal van Politie, tegenwoordig waren.

Ook de Inspecteur-Generaal De Koning was aanwezig. Al deze heren werden dus door mij persoonlijk ingelicht over de toekomstige C.V.D.

Aan het concept-K.B. werd op Justitie, en ongetwijfeld ook op het Directoraat-Generaal, gedokterd. Men heeft het daar dus in handen gehad en was daarom volkomen op de hoogte. Wat was eenvoudiger dan dat Mr. ~~Fruin~~ ^{V. de Koning} die geregeld (ik meen eens in de 14 dagen) besprekingen had met de Procureurs-Generaal, aan deze heren mededeling zou hebben gedaan van de verplichtingen ten opzichte van de C.V.D.

Doch de heer Crabbendam, die tot October j.l. met verlof was en niet bereikbaar was en mij daarom pas heden een opgave kon verstrekken, heeft met drie van de 5 P.G.'s besprekingen gehouden, waarbij hij uit het K.B., dat hij bij zich had, dingen voorlas en citeerde en daarbij de heren op hun verplichtingen, welke uit Artikel 5, lid 2, voortvloeiden, wees. Dit heeft nimmer enige verandering gebracht in de situatie, n.l. dat de C.V.D. practisch geen inlichtingen van de zijde van de Procureurs-Generaal of het Directoraat-Generaal ontving.

De veronderstelling van "Justitie", dat Uw Commissie de uitvlucht zou accepteren, dat deze sabotage geen sabotage was, doch onbekendheid met de inhoud van het K.B., is bijna beledigend voor Uw Commissie.

Wanneer immers op 29 Januari 1947 de P.G. te Arnhem, op 12 Februari 1947 de fgd. Dir. van Politie te Den Bosch en op 18 Maart 1947 de P.G. te Leeuwarden uitvoerig over het bewuste K.B. worden ingelicht, dan is het toch niet ~~annemelijk~~, dat deze bijeenkomsten met de heer Crabbendam nimmer op de geregelde vergaderingen van de Secretaris-Generaal met de P.G.'s ter sprake zouden zijn gekomen. De heer Tenkink kan bovendien zelf toch zeker geen onwetendheid voorweden omtrent deze materie.

Ook heeft de heer Crabbendam op de navolgende data de Gewestelijke Commandanten der Rijkspolitie en hun districtscommandanten nog ingelicht over het nieuwe K.B. en hen op hun verplichtingen, welke daaruit voortvloeiden, gewezen. Het zou toch een wonder zijn als van al deze besprekingen met Rijkspolitieautoriteiten nimmer iets doorgedrongen zou zijn tot de heren P.G.'s of het Directoraat-Generaal.

De heer Crabbendam had besprekingen op:
20 September 1946 met de Gewestelijk Cdt. Rijkspolitie en zijn districtscommandanten te Amsterdam,
2 October 1946 te Den Bosch (de Gew. Cdt. was door ziekte verhinderd persoonlijk aanwezig te zijn),
1 November 1946 te Groningen en
16 Januari 1947 te Den Haag.
Op 3 Februari 1947 was de heer Crabbendam bij Mr. Van Thiel en toen bleek hem, dat deze P.G. geheel van het bewuste K.B. op de hoogte was.

In Mei 1946 had de heer Crabbendam een bespreking met Mr. Goossen. Bij diengelegenheid bleek eveneens, dat Mr. Goossen op de hoogte was. Helaas is bij dit gesprek geen getuige aanwezig geweest. Vanwege de volslagen onbetrouwbaarheid van Mr. Goossen heb ik de heer Crabbendam enige tijd na dit gesprek opdracht gegeven uitsluitend in het bijzijn van getuigen met Mr. Goossen te praten.

's-Gravenhage, 17 October 1948.

C. v. d. Grintse

26 Juli 1947.

GEHEIM-PERSOONLIJK.

Kab. 570/47
3 nota's.

Aan Zijne Excellentie
de Heer Minister-President,
Plein 1813 no.4,
's-Gravenhage.

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een
nota in tweevoud aan te bieden waarom U mij dezer dagen hebt
verzocht. (*inz. Centraal Bureau - Dr. Dijkster*).

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,

Mr. L. Einthoven.

Lie: Dossier "Mol's bezetting van Cie. Lijnkester."

Het K.B. van 9 April 1946 no.27 overzegt, dat het noodzakelijk is, dat het Koninkrijk beschikt over een Centrale Veiligheidsdienst. Artikel 3 van dit K.B. zegt:

"Met uitsluiting van alle overheidsorganen, -diensten en in overheidsdienst staande personen, heeft de dienst tot taak de inlichtingen, welke omtrent de in artikel 2 genoemde onderwerpen door andere organen en diensten van departementen van algemeen bestuur worden verkregen, te verzamelen en in onderling verband te brengen."

Dit artikel geeft dus aan de C.V.D. een monopolie voor het verzamelen en in onderling verband brengen van inlichtingen omtrent bepaalde onderwerpen.

Artikel 5 van hetzelfde K.B. zegt in het 2e lid:

"De betrokken Ministers dragen zorg, dat alle op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Besluit te hunner beschikking staande gegevens en in de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen, omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 2, terstond ter beschikking van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst worden gesteld."

Het spreekt vanzelf en is bovendien bij de tot standkoming van het K.B. uitdrukkelijk gestipuleerd, dat wanneer in dit lid van "Ministers" wordt gesproken, daarmee niet de Ministers persoonlijk bedoeld worden, doch de onder deze Ministers ressorterende diensten. Men heeft slechts de Ministeriële verantwoordelijkheid op deze wijze beter tot uitdrukking willen brengen.

Het 1e lid van art.5, luidende als volgt:

"Het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst kan aan Onzen Minister-President voorstellen doen om den betrokken Minister te verzoeken de onder dezen ressorterende diensten, organen of ambtenaren opzichten te veretrekken tot het inwinnen van inlichtingen in het binnenland omtrent onderwerpen bedoeld in artikel 2."

geeft de normale werkwijze van de C.V.D. aan. Dit instituut werkt immers nagenoeg uitsluitend met gegevens, verzameld door andere diensten dan de C.V.D. zelf, welk verzamelen op uitdrukkelijk verzoek van deze C.V.D. geschiedt.

Deze diensten, die het materiaal voor de C.V.D. aandragen zijn in hoofdzaak de drie Politiecorpsen hier te lande, omdat deze

corpsen - ook al zou er geen C.V.D. bestaan - immers toch op de hoogte zouden moeten zijn van b.v. extreme, hetwelk de rust en orde in gevaar zou kunnen brengen. Door de C.V.D. is daarom contact opgenomen met een zeer groot aantal gemeentelijke Politie-autoriteiten aan wie versocht is om speciale aandacht te wijden aan bepaalde verschijnselen en de gegevens daarover ter kennis te brengen van de C.V.D.

Ditzelfde versook is gedaan aan de Gewestelijke- en Districtscommandanten van de Rijkspolitie en aan de Marechaussee, zodat een volledig inlichtingen-netwerk gelegd is over het gehele land, zonder dat dit een cent kost aan de C.V.D.

De samenwerking met de Gemeentepolitie laat niets te wensen over; de Gewestelijke- en Districtscommandanten van de Rijkspolitie zijn over het algemeen van goeden wille maar deze organisatie staat nog in haar kinderschoenen, terwijl bovendien het platteland over het algemeen niet het meeste materiaal oplevert op het gebied waarop de C.V.D. zich beweegt.

De verhouding tot de Marechaussee is goed. Ook dit instituut is echter nog in oprichting.

De taak van de C.V.D. bestaat hierin om deze 3 Politiecorpsen, door voortdurend contact, te stimuleren om waakzaam te blijven op het gebied, dat aan de C.V.D. is toevertrouwd, en deze Corpsen voor te lichten door geregelde wekelijkse en maandelijkse publicaties omtrent de stromingen die in ons land eventueel een voor de rust en orde gevaarlijk karakter zouden kunnen krijgen. Ook de opleiding van het sterk gespecialiseerde inlichtingenpersoneel is door de C.V.D. ter hand genomen.

Op deze wijze voortwerkende zou over enige jaren een behoorlijk sluitend geheel worden verkregen, ondanks de onzalige driedeligheid van de Politie hier te lande. Deze werkwijze werd in Januari 1946 in de Ministerraad door mij besproken aan de hand van bijgaand schema (bijlage I) en werd goedgekeurd.

Dwars door deze opzet heen en vaak tegen deze opzet in arbeiden de Procureurs-Generaal. Zij hebben eigen inlichtingendiensten, die gedeeltelijk met hetzelfde, door Gem.- en Rijkspolitie verzamelde, materiaal werken, gedeeltelijk dit materiaal zelf verzamelen middels rijksonderzoekers.

Dit laatste materiaal gaat tenaast toe niet naar de C.V.D. zoals in het K.B. is voorgeschreven, doch de P.s-G. zenden alles naar een andere centrale die ons volkomen in strijd is met het bij K.B.

aan de C.V.D. gegeven monopolie, n.l. het Directoraat-Generaal van Politie.

Ook dit laatste instituut heeft echter weer zijn eigen rechercheurs, die zelfstandig, buiten de P.G.'s om, inlichtingsmateriaal verzamelen tot zelfs in het buitenland toe.

Men krijgt hier dus een kostbare overlapping, ja vaak zelfs een volkomen verdubbeling van de organisaties en diensten die zich met inlichtingen werk bezighouden, terwijl zeer belangrijk materiaal aan de C.V.D. wordt onthouden. Dit alles geschiedt in strijd met het K.B. en tot nu toe is niemand in staat geweest Justitie er toe te brengen deze wettelijke bepaling nate leven.

Het zij mij veroorloofd hierbij een exemplaar (bijlage II) over te leggen van de richtlijnen, welke door de C.V.D. aan de verschillende politie-instanties zijn verstrekt in verband met de aan deze dienst opgelegde taak. Wanneer daarnaast gelegd wordt een afschrift van de instructie van de P.G. te Leeuwarden aan alle gemeentelijke Politie-corpsen in zijn ressort (bijlage III en IV) dan zal men ontwaren, dat de P.G.'s naast en over de inlichtingendiensten van de Gemeentes, van de Rijkspolitie ten plattelande en de Marechaussee heen, een eigen inlichtingendienst in hun ressort hebben opgeset.

Het is mij niet bekend aan welke bepalingen de Procureurs-Generaal de bevoegdheid ontleent om deze opdrachten aan de Gen.-Politie te verstrekken. Het overgrote deel der vragenlijst ligt geheel op het terrein van de handhaving der openbare orde, terwijl de vragenlijst bovendien een on-Nederlands karakter draagt doordat men klaarblijkelijk van alle personen, die een bepaald beroep uitoefenen, een kaartstelsel gaat aanleggen, verscheidende o.a. de politieke richting. Ten aanzien van op de voorgrond tredende personen, van welke richting dan ook, wenst men zelfs zeer uitvoerig gedocumenteerd te zijn. Men vraagt zich met verbazing af of er dan vrees bestaat, dat deze mensen een misdrijf zullen plegen dan wel de openbare orde in gevaar zullen brengen.

Tenslotte heb ik er zeer ernstig bezwaar tegen, dat het antwoord op elke vraag die mijn dienst aan een Politiefunctionaris in Nederland stelt in afschrift aan de P.G. wordt gezonden, die deze gegevens weer doorsendt naar het Directoraat-Generaal. Niet alleen dat daardoor het vertrouwelijk karakter van menige vraag en het antwoord daarop verloren gaat doordat deze gegevens in te veel handen komen en op te veel bureaux rondswerven, doch ik loop voort-

gedurende het risico dat er door de een of andere rijksoverheid op volkomen onoordeelkundige wijze wordt ingegrepen in een zaak die ik zeer voorzichtig aan het "opbouwen" ben met behulp van materiaal hetwelk ik met veel moeite in handen heb gekregen.

Ik wil hierbij onomwonden verklaren, dat er op deze wijze niet te werken valt. Het gaat hier natuurlijk niet om de G.V.D., doch om de verzorging van de door de Regering aan mij toe-vertouwde belangen.

In deze chaotische tijden waarin ieder behoorlijk Nederlander zijn uiterste kracht moest inspannen om gezamenlijk met elkaar het gevaar te signaleren dat ons bedreigt, om ons vervolgens daartegen te kunnen beveiligen, ziet men het gebeuren, dat allerlei instanties in strijd met de desbetreffende bepalingen tegen elkaar inwerken.

Daarbij is er slechts één die ervan profiteert : de vijand.

Ten eerste zou ik het op prijs stellen indien zou kunnen worden bereikt dat :

- a) ook het Departement van Justitie zich zou houden aan de bepalingen van het K.B. van 9 April 1946, no.27;
- b) de Procureurs-Generaal hun eigen inlichtingendiensten zouden afschaffen en zich voortaan niet meer zouden bezighouden met deze werkzaamheden, welke liggen op het terrein van de handhaving van de openbare orde;
- c) het Dir.Gen. eveneens alle werkzaamheden zou staken welke liggen op het terrein van een inlichtingendienst, zoals omschreven in art. 2 van meergenoemd K.B.

's-Gravenhage, 24 Juli 1947.

II

G E H E I M.

Exemplaar No.

DIT EXEMPLAAR BLIJFT EIGENDOM VAN DEN C.V.D. EN BEHOORT OP VERZOEK AAN VOORNOEMDEN DIENST TE WORDEN TERUGGEGEVEN. OVERNAME VAN DEN INHOUD GEHEEL OF GEDEELTELIJK IS NIET GEORLOOFD.-

Het doel van den Plaatselijken Inlichtingendienst is het zich op de hoogte stellen en blijven van die stroomingen in een gemeente of ressort, welke door hun aard bij voorkomende gelegenheden gevaarlijk zouden kunnen worden voor de rust, orde of veiligheid van den Staat.

In de eerste plaats behoort men in de gemeente zelf op de hoogte te zijn en te blijven van deze categorie partijen, groepen, bewegingen of personen. In de tweede plaats dient de Regeering te kunnen worden ingelicht over alle stroomingen van evengenoemd karakter, die in het Nederlandsche Volk leven .

Teneinde hieromtrent een duidelijk overzicht te verkrijgen en te behouden is het gewenscht, dat gewerkt wordt volgens de hieronder volgende

R I C H T L I J N E N:

1. Bezoeken en verslaan van vergaderingen, gehouden door groepen als bovengenoemd.
2. Aanleggen en bijhouden van een kaartsysteem, bevattende de namen, voornamen, geboorteplaats en -datum, beroep, adres, event. adreswijziging en verdere gegevens van de personen, op den voorgrond tredende in de bedoelde groepen.
3. Op de hoogte zijn van den inhoud der in de gemeente verschijnende bladen en organen van de hierboven bedoelde groepen, van het aantal dat van elk orgaan in de gemeente wordt verspreid en van de personen, die een dergelijk blad regelmatig ontvangen. Artikelen en berichten, betrekking hebbende op toestanden of acties in de betrokken gemeente, uitknippen en bewaren.
4. Lezen van plaatselijke en provinciale bladen en die artikelen uitknippen en bewaren, welke betrekking hebben op acties van bedoelde groepen of er op gericht zijn stelselmatig het Gezag te ondermijnen, zoodat die, welke critiek oefenen op handelingen van dergelijke groepen enz.
5. Op de hoogte trachten te komen van de namen van personen, behoorende tot genoemde groepen, die in het bezit willen komen van vuurwapenen en munitie.

6. Zich op de hoogte stellen en blijven van den geest onder de arbeiders in de vitale bedrijven, teneinde de kans op het uitbreken van stakingen, waardoor het maatschappelijk leven zou worden ontwricht, tijdig ter kennis te kunnen brengen van de Regeering.
7. Zich op de hoogte stellen en blijven van alle anti-militaristische en ultra-pacifistische stroomingen en de door deze groepen gepropageerde actie.

Alle gegevens krachtens het vorenstaande verkregen en alle verdere belangrijke ter kennis komende berichten of mededeelingen (ook plaatselijke en provinciale couranten-artikelen) behooren zoo spoedig mogelijk te worden opgezonden aan het Hoofd van den CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST te 's-GRAVENHAGE, -Javastraat 68. Zijn de inlichtingen van groot belang, dan behooren zij terstond te worden ingediend (tusschen 9 - 18 uur eventueel telefonisch, nummers 111539 of 112778). De in de rapporten genoemde namen behooren zoo volledig mogelijk te worden opgegeven, met volledige voor-namen, geboorteplaats en -datum, beroep en nauwkeurig adres, vooral den eersten keer, dat zij worden doorgegeven.

Verder dient maandelijks een rapport te worden ingezonden betreffende den algemeenen politieken toestand in de gemeente, of het ressort, waarin dan tevens alles behoort te worden opgenomen, wat niet onmiddellijk aan het Hoofd van den C.V.D. is gemeld.

RD.

PROCUREUR-GENERAAL
fgd. Directeur van Politie.
RP. no. 2.255.1947.

Leeuwarden, den 9 Mei 1947.
Zaailand.
Tel. 3345 - K. 5100.

GEHEIM - PERSOONLIJK.

Aan den heer Commandant v.h.v.m. gemeentelijk
politiekorps te WINSCHOTEN.

Onderwerp:
Inlichtingendienst.

Bijlagen: 1.

Onder verwijzing naar de onlangs op mijn
markt gevoerde besprekingen o.a. inzake aangelegenheden
der binnenlandse veiligheid, doe ik U hierbij toekomen
enige richtlijnen betreffende de door mij gewenste nood-
zakelijke inlichtingen. De naam van deze tak van dienst
zal zijn: "Bureau Inlichtingen Leeuwarden". De door deze
dienst aan U te vragen inlichtingen zullen voortaan op
blanco papier en zonder ondertekening aan U worden toege-
zonden. De beantwoording kan op dezelfde wijze geschieden.
De door U ingewonnen inlichtingen kunnen "Geheim Persoon-
lijk", in dubbele enveloppe, aan mij in mijn kwaliteit van
Procureur-Generaal, fgd. Directeur van Politie, worden toe-
gezonden.

De bestaande voorschriften inzake de wijze
van rapporteren en het doorzenden van Uw rapporten aan het
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage
blijven vanzelfsprekend onveranderd van kracht. Tevens
wijs ik er op, wellicht ten overvloede, dat van alle op ver-
zoek van het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst door
U over bepaalde personen en zaken uit te brengen rapporten
steeds een afschrift aan mij dient te worden toegezonden.

Ik moge U verzoeken, aan de uitvoering hier-
van het nodige gevolg te willen geven.

DE PROCUREUR-GENERAAL
fgd. Directeur van Politie

(get) De Zaaijer.

GEHEIM.

BUREAU INLICHTINGEN
LEEWARDEN.

Opgemeld bureau verzoekt te worden ingelicht omtrent de navolgende categorieën van personen, woonachtig binnen Uw gemeente o.q. ambtsgebied:

1. Personen, die tijdens de bezetting illegaal hebben gewerkt, met inbegrip van de N.B.S., en daarbij op welke wijze dan ook vuurwapenen in hun bezit hebben gehad, of van wie dit wordt vermoed.
2. Personeel der P.T.T., inclusief telefonisten, telegrafisten en technische vaklieden.
3. Personeel van de Nederlandse Spoorwegen, tramwegmaatschappijen en autobusdiensten.
4. Personeel van gas-, electriciteits- en waterleidingbedrijven.
5. Personeel werkzaam in vitale bedrijven (levensmiddelenbedrijven, zuivelfabrieken, strocartonfabrieken, textielbedrijven, belangrijke scheepswerven enz.).
6. Postduivenhouders.
7. Radio-telegrafisten en seiners, ook de amateurs.

Volstaan kan worden met vermelding van personalis, godsdienst en politieke richting. Ten opzichte van hen, die, om welke reden dan ook, op de voorgrond treden, wordt gaarne uitvoeriger documentatie met betrekking tot ontwikkeling, levensloop en andere antecedenten ingewacht.

De reeds ten aanzien van deze categorieën verstrekte inlichtingen behoeven niet te worden herhaald; wel wordt verzocht ze - voor zooveel nodig - overeenkomstig de vorige volzin aan te vullen en deze aanvulling alsnog aan dit Bureau in te zenden.

De ten opzichte van de leden van politieke verenigingen tot dusver verstrekte inlichtingen zouden eveneens voor zoveel nodig op deze wijze kunnen worden aangevuld, terwijl het Bureau het op prijs zou stellen, wanneer bij het verstrekken van verdere inlichtingen op dit terrein steeds deze regel wordt gevolgd.

Eveneens zou het Bureau gaarne volledig worden ingelicht omtrent iedere oud-Spanjestrider, evenals omtrent iedere Jehova-getuige, die als spreker wordt gesignaleerd en binnen Uw gemeente o.q. ambtsgebied woonachtig is.

Leeuwarden, 9 Mei 1947.

PARKET
VAN DEN
PROCUREUR-GENERAAL
BIJ HET GERECHTSHOF TE
'S-GRAVENHAGE

*Zij weder Davier, Louis van der
aan Cij. bevestigde.*

M.

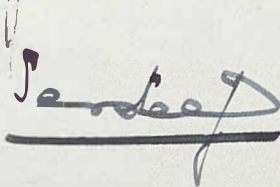
'S-GRAVENHAGE, 14 Juli 1947.

G.No. 3731.

PERSOONLIJK.

Ik heb de eer UHoogedelgestrenge
hierbij te doen toekomen een copie van mijn on-
der dagtekening en nummer als deze tot Zijne
Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard gericht
schrijven.

De Procureur-Generaal,

Aan
de Heer Mr. L. EINTHOVEN,
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,
te 's-GRAVENHAGE.

Ik zal U deswege gaarne ontbieden
op Maandag 14 Juli a. s. des voormiddags
te komen.

Zonder uw tegenbericht houd ik het er
gaarne voor, dat dag en uur U geschikt.

Procureur. Generaal

Van der P.

Kab.531/47.

verstrekking inlichtingen.

Waarde Ter Veer,

Bij geheim K.B. van 9 April 1946, No.27, werd bepaald dat: de C.V.D. met uitsluiting van alle Overheidsorganen, -diensten en in Overheidsdienst staande personen, tot taak heeft de inlichtingen omtrent spionage, ongewenschte propaganda, extremisme enz. te verzamelen en in onderling verband te brengen.

Voorts is er de verplichting aan alle Ministers opgelegd om zorg te dragen, dat alle ten tijde van de inwerking treding van het K.B. te hunner beschikking staande gegevens omtrent evengenoemde onderwerpen en in de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen terstond ter beschikking van het Hoofd van den C.V.D. moeten worden gesteld.

Op grond van deze bepalingen zou ik gaarne Uw hulp inroepen om den heer Lejeune in Utrecht op te dragen om alle inlichtingen, welke hij verkrijgt omtrent personen, die uit Rusland of het door Rusland bezette gebied (inclusief vazalstaten) hier in Nederland komen, zoomede gegevens over het communisme, aan mij door te geven.

Lejeune is daar, meen ik, wel toe bereid maar verwacht van U een opdracht.

Hij komt bij zijn ondervragingen met veel personen in contact, die uit het Russische gebied komen. Meerdere daarvan zullen met opdrachten hierheen gekomen zijn, waardoor zij voor onze samsaleving een gevaar opleveren.

In de hoop, dat Ge aan mijn verzoek zult kunnen voldoen, blijf ik met vriendschappelijke groeten,

Uw

Den Heer Directeur-Generaal voor de
Bijzondere Rechtspleging,

Nassaulaan 23,

's-Gravenhage.

- A. Een centrale veiligheidsdienst dient te beveiligen tegen :
- a) spionage (zoowel militaire als economische), sabotage, ongewenschte propaganda door buitenlandsche mogendheden;
 - b) elk streven gericht : 1) op bestrijding van het wettig gezag met onwettige middelen dan wel 2) op aantasting van de grondslagen van een democratischen staatsvorm.
- B. Een centrale veiligheidsdienst dient inlichtingen te verzamelen doch geen executieve bevoegdheden te hebben, dus zelf geen arrestaties te verrichten. Dit laatste moet geschieden door personeel van marechaussee, gemeente- en rijkspolitie meestal na overleg met, of op verzoek van den centralen veiligheidsdienst, doch onder verantwoordelijkheid van hen, die arrestatie-bevoegdheden hebben, dus de Politie.
- C. Een centrale veiligheidsdienst dient de beschikking te hebben over een beperkt aantal zeer gespecialiseerde ambtenaren zonder Politie-bevoegdheid voor het onderzoek van ingewikkelde zaken, die over het geheele land verspreid zijn.
- D. De normale onderzoeken worden gehouden door personeel van marechaussee, gemeente- en rijkspolitie, dat door den centralen veiligheidsdienst daartoe speciaal is opgeleid, doch onder de bevelen van de lokale politiechefs blijft.
- E. Bij den centralen veiligheidsdienst komen alle inlichtingen samen, die dus in hoofdzaak door plaatselijke autoriteiten verzameld zijn, waardoor men op één punt het geheele terrein kan overzien. Wil men amateurisme vermijden, dan zullen de personen, die deze inlichtingen verzamelen en onderzoeken verrichten, eerst een behoorlijke specialisten-opleiding dienen te krijgen, zoowel in de methoden van de tegenstanders als in de wijze, waarop onderzoeken dienen te worden gehouden. De centrale veiligheidsdienst is het aangewezen lichaam om deze opleiding ter hand te nemen.
- F. Alle inlichtingen, door welke dienst waar ter wereld dan ook verkregen, en welke dienstig kunnen zijn voor het hierboven sub A omschreven doel, behooren te worden doorgegeven aan den centralen veiligheidsdienst, die deze gegevens verwerkt in zijn kaartsysteem.
- G. Dit kaartsysteem staat ten dienste van alle Departementen en van die vitale bedrijven, daartoe door de Regeering aangewezen met dien verstande, dat om redenen van Landsbelang bepaalde inlichtingen kunnen worden geweigerd.
- H. In alle Departementen en door de Regeering aangewezen vitale bedrijven zijn ambtenaren werkzaam, die belast zijn met de zorg voor de veiligheid in den zin als hierboven sub A bedoeld. Deze ambtenaren krijgen hun speciale opleiding van den centralen veiligheidsdienst.

verrichte arrestaties.

Een schat aan kostbare tijd en contra-spionage materiaal gaat op deze wijze verloren. De eenige juiste oplossing zou zijn om in verschillende deelen van het land, voornamelijk aan de grenzen, één politiechef aan te wijzen om alle gegevens te verzamelen omtrent spionage en subversieve activiteit, deze gegevens te beoordeelen, zoonoodig in te grijpen en voorts in belangrijke gevallen terstond den C.V.D. te waarschuwen, die eventueel over nog meer materiaal zou kunnen beschikken.

Indien in het bovengeschetste geval de Commissaris van Politie in Breda als centrale figuur voor geheel West-Brabant zou zijn aangewezen, waarheen alle berichten over spionage en communistische activiteit in een bepaald gebied zouden moeten worden gezonden, dan zou een toestand geschapen zijn die het langs elkaar heenwerken onmogelijk maakt.

Ik noemde hier opzettelijk een vertegenwoordiger van de Gemeentepolitie, omdat deze functionarissen veel minder aan wisselingen onderhevig zijn dan officieren van de Marechaussee of ambtenaren van de Rijkspolitie.

Ik stel mij voor dat behalve in Breda b.v. ook in Tilburg, Eindhoven, Heerlen, Venlo, Nijmegen, Arnhem, Enschede, Assen en Groningen dergelijke centra zouden worden gevormd, welk stelsel wellicht later nog kan worden uitgebreid.

Komt een dergelijke coördinatie niet tot stand dan zal de C.V.D. ambtenaren in vele provincies moeten plaatsen teneinde de 3 verschillende politie-instanties als het ware te overkoepelen op het terrein van contra-spionage enz.

Aangezien ik voorloopig een coördinatie van de verschillende Politiecorpsen, op de wijze zoals door mij hierboven geschetst, nog niet waarschijnlijk acht, heb ik op mijn ontwerp-begrooting een bedrag van ± f.120.000 geplaatst voor personeels- en materiele kosten, teneinde een overkoepeling ter plaatse waar zulks noodig is tot stand te kunnen brengen.

Ik ontveins mij geenszins, dat zelfs door deze overkoepeling de resultaten veel minder gunstig zullen zijn dan in geval van een coördinatie, doch er moet iets gedaan worden om de euvelen verbonden aan de driedeeligheid van onze Politie, althans wat mijn werk betreft, te ondervangen.

L. Eindhoven.

Destijds heb ik betoogd, dat er een Centrale Veiligheids Dienst zou moeten komen teneinde inlichtingen te verzamelen betreffende :

- A. spionage ten behoeve van buitenlandse mogendheden in Nederland, gericht hetzij tegen ons eigen land, hetzij tegen een ander land;
- B. binnenlandsche politieke stroomingen en groepeeringsen die het wettig gezag met onwettige middelen bestrijden, dan wel de grondslagen van een democratischen regeeringsvorm aantasten (ook wanneer zij daarbij volkomen wettige middelen gebruiken) of propaganda voeren die voor de binnenlandsche orde en veiligheid ongewenscht is.

De Ministerraad heeft zich met mijn betoog en de zoejuist omschreven doelstelling volkomen vereenigd en de C.V.D. kwam bij E.B. van 9 April 1946 No 27 tot stand.

Hieronder mogen nogmaals de grondslagen van dezen Veiligheidsdienst herhaald worden :

I. De dienst verzamelt inlichtingen en mag geen executieve bevoegdheid hebben. Zijn ambtenaren hebben dus geen opsporingsbevoegdheid, doen geen huiszoekingen, verrichten geen arrestaties enz. Een dienst die min of meer in het verborgen werkt, die beschikt over geheime informatie, zou een staatsgevaarlijk instituut worden, indien men tevens executieve bevoegdheid had. Men zou de Gestapo of N.K.V.D. binnenhalen.

Zijn de informatie van dien aard, dat er aanleiding is om justitieel in te grijpen dan wendt men zich tot de justitieele (politieele) autoriteiten, die aan de hand van de Wetboeken van Strafvordering en Strafrecht zelfstandig beoordeelen of op grond van de verstrekte informatie ingrijpen geoorloofd is, om in dat geval zelf, met hun eigen personeel, de noodige maatregelen te treffen.

Er is dus steeds een volkomen neutrale instantie die de inlichtingen weegt en aan de hand daarvan tot eventuele vrijheidsberoving overgaat. Dit principe, waarmede m.i. in een democratisch land een Veiligheidsdienst staat of valt, wordt met voeten getreden in de nota Sanders, door aan den Directeur-Generaal van den Veiligheidsdienst de bevoegdheid te verleenen om arrestaties te gelasten.

II. Een andere grove misvatting in de nota Sanders is deze, dat contra-spionage zou zijn het opsporen van lieden die zich aan een strafbaar feit schuldig maken, teneinde hen dan aan den rechter te kunnen overleveren. Dit is typisch politieel gedacht, doch ten eenemale in strijd met theorie en practijk van de contra-spionage.

In de eerste plaats zal het overgrootste deel van de spionage die in de toekomst in Nederland zal plaats hebben, evenals vóór den oorlog, niet gericht zijn tegen Nederland zelf, doch vanuit ons land gericht zijn tegen het buitenland (Engeland, Amerika). Deze vorm van spionage is in Nederland niet strafbaar. Een rijksrecherche zou daaraan dus niets kunnen doen, aangezien het hier immers geen strafbare feiten betreft en er dus ook geen sprake van opsporing kan zijn.

Toch is de contra-spionage, gericht tegen de activiteit van personen, die hier te lande spionneeren tegen Engeland en Amerika, van eminent belang om tweeërlei reden :

- a. dat deze landen met ons zóó nauw verbonden zijn, dat hun belangen de onze zijn;
- b. dat, indien wij zelf deze contra-spionage niet ter hand nemen en wel met futschenlijke lieden die mede uit Nederlandsche motieven in een Nederlandschen dienst werken, dan beschermen genoemde mogendheden zich door in ons land een uitgebreid netwerk van contra-spionage op te bouwen met Nederlandsche handlangers die zich voor dit soort werk lang niet altijd uit zuivere motieven in dienst zullen stellen van Engeland of Amerika.

Ik acht bovendien deze buitenlandsche contra-spionnagediensten in ons eigen land, ook al zijn dit diensten van zeer bevriende landen, in strijd met onze souvereiniteit.

Doch de redeneering Sanders gaat evenmin op wanneer men het oog uitsluitend gericht houdt op de spionage tegen ons land bedreven.

Zooals reeds gezegd, zal deze veel minder belangrijk zijn dan de andere vorm, die hierboven zoojuist beschreven is, doch daar waar men spionage ontdekt zal deze slechts zeer zelden leiden tot een strafvervolgung. Het is yaak n.l. veel belangrijker om te weten wat een spion doet, welke zijn relaties zijn en hem volkomen in te kapselen, dan hem domweg te arresteeren.

De heer Sanders weet dit zelf maar al te goed blijkens een heele aparte "desinformatie"-dienst die hij zich heeft gedacht teneinde de spionnen valsche inlichtingen te verstrekken. Waar blijft hier nu het opsporingswerk? Welk verband is hier nu nog met de repressieve taak van de recherche? Zoo dit verband al ver verwijderd aanwezig mocht zijn dan is het toch zeer gewrongen om daaruit te concludeeren, dat deze werkzaamheden dus door Justitie moeten worden verricht. Men kan toch niet elke ambtelijke werkzaamheid die wel eens zou kunnen leiden tot een strafvervolgning onder de rijksrecherchecentrale brengen (belastinginspectie, controle op sociale wetgeving enz. enz.).

Ik moge hier nogmaals herhalen hetgeen ik destijds in den Ministerraad naar voren heb gebracht : de tegenstelling tusschen een contra-spionnagedienst en een politie-apparaat ligt hierin, dat dit laatste krachtens aard en opleiding, steeds geneigd zal zijn om te arresteeren, terwijl een contra-spionnagedienst er vrijwel steeds belang bij zal hebben niet tot arrestatie over te gaan. De taak is dus een geheel andere dan die van een recherche-instantie.

III. In den Ministerraad betoogde ik evensens het nauwe verband tusschen politiek extremisme en spionage, bedreven door landen die op dit oogenblik voor ons gevaarlijk zijn of straks weer kunnen worden, en knoopte daaraan vast een pleidooi voor de combinatie van de contra-spionage en de politieke inlichtingen dienst in één lichaam.

Vóór den eersten wereldoorlog, zoo zeide ik, zocht men zijn spionnen onder allerlei avonturiers en uitveagsel der maatschappij. Tusschen de beide wereldoorlogen is in dit aspect geheel veranderd en zal een mogendheid die in het buitenland naar spionnen zoekt terdege rekening houden met de politieke kleur van den candidaat spion, gezien de groote, na-oorlogische ideologieën : communisme en nat. socialisme - fascisme. Iedere buitenlandsche deskundige zal de stelling bevestigen, dat Rusland en Duitschland uiteraard gebruik maakten van menschen die tot hun "ideologie" behoorden, terwijl de democratieën er veel slechter aan toe waren daar zij veelal aangewezen waren op avonturiers. De 5de colonne van Duitschland, de houding van de nat. soc. in Nederland, België, Frankrijk, Noorwegen en andere bezette landen, bewijst toch wel hoezeer men geneigd is om, met wegcijfering van eigen nationali-

nationaliteit, mee te gaan met het vijandelijke buitenland ter wille van een ideologie. Ook in Zwitserland had men een soortgelijk verschijnsel. Door Moskou geleide, communistische spionage en sabotage groepen in alle Westersche landen waren ook voor den oorlog reeds bekend. Doch indien dit alles nog niet overtuigend genoeg is dan neemt de lectuur van het officiële, zoojuist verschenen, rapport over de Russische spionage in Canada in dit opzicht wel elken twijfel weg. Daar hebben communisten, vaak zonder eenige vergoeding en bovendien communisten in zeer belangrijke ambtelijke of wetenschappelijke posities hun land aan de Bolsjewieken verraden terwille van de gemeenschappelijke ideologie. Leest men nu wat onder aan blz. 2 van de nota Sanders wordt geschreven: "spionage toch wordt slechts zelden beoefend uit vaderlandsliefde of politieke overtuiging, doch is meestal een beroep van gewetenlooze avonturiers voor wie zij een bron van inkomsten vormt", dan getuigt deze passage bij van zeer groote onwetendheid bij zij is neergeschreven pour besoin de la cause teneinde de contra-spionage vooral in de criminele hoek te duwen.

Het groote probleem van de huidige contra-spionage is juist, dat men de spionnen en verraders, in dienst van Rusland en straks eventueel weer van Duitschland, in alle lagen van onze samenleving kan verwachten, ook in die lagen waarin rechercheurs en inspecteur van politie niet doordringen. Het is meer een politiek vraagstuk geworden dan een politieel.

Vandaar mijn streven om de kartotheek van de politieke delinquenten en de gegevens over het communisme in één documentatie te vereenigen, omdat daarin, veel meer dan onder zakkenrollers en dieven de toekomstige spionnen te vinden zullen zijn.

IV. Dat deze inlichtingendienst op politiek gebied, zooals aan het begin van deze nota sub B omschreven, evenmin onder het criminele opsporingswerk van een recherchecentrale thuis hoort spreekt welhaast vanzelf. Ook hier zal zelden of nooit tot een strafvervolgning kunnen worden overgegaan. Indien het werk van de afdeling B iets met de politie te maken heeft, dan zal het toch veelmeer met de preventieve dan met repressieve politie uit te staan hebben.

Het zal immers de competente lokale autoriteiten, die belast zijn met de handhaving van de rust en orde, tijdig moeten waarschuwen voor dreigende gevaren, die uit subversieve activiteit kunnen

- ontstaan.

ontstaan. Deze activiteit zal zelden of nooit strafbaar zijn.

Veel belangrijker echter nog dan de taak om te waarschuwen voor mogelijke orde verstoring zal de voorlichting zijn die afdeling van de Regeering moet geven teneinde deze in staat te stellen haar houding te bepalen tegenover politiek extremisme (al of niet deelnemen van deze partijen aan de Regeering, ambtenaren-verbod, verbod van de geheele partij, versterking van eigen nachtmiddelen enz.).

V. Wil Nederland zich beschermen tegen spionage dan zal er niet alleen een contra-spionagedienst moeten zijn doch er zal bovenal "security" moeten komen bij die instanties waartegen spionage gericht zou kunnen worden. De taak van één contra-spionagedienst zal immers een Sisyphusarbeid blijken wanneer, zoals thans het geval is, door een volstrekt gebrek aan security alle bronnen van inlichtingen op de meest simpele wijze ter beschikking staan van de buitenlandse spionagediensten.

Een van de voornaamste taken van den C.V.D. zal dus zijn om overheidsdiensten, particulieren die voor de Overheid werk verrichten van vertrouwelijk aard, vitale bedrijven enz. security-minded te maken. Een werk dat van voorlichting en opleiding. Ik vraag mij af waar hier het verband met de rijks-recherchecentrale kan liggen.

VI. Uit het hierboven sub I t/m V gestelde blijkt, dat de C.V.D. niet onder het Departement van Justitie behoort te staan omdat het geen Politie-instantie is. Om deze zelfde reden hoort de dienst evenmin onder Binnenlandse Zaken, terwijl de aard van het werk ook het Departement van Oorlog minder geschikt maakt voor deze gespecialiseerde werkzaamheden.

Was in vroeger jaren de spionage vrijwel uitsluitend gericht op het verkrijgen van militaire inlichtingen, waardoor velen heden ten dage in hun gedachten nog steeds contra-spionage als een militaire aangelegenheid beschouwen, in de huidige wereld is de infiltratie en penetratie gericht tegen nagenoeg het geheele staatsbestel zooals wij dat kennen: het is politieke ondermijning, evengoed als het verkrijgen van inlichtingen van militairen aard. Het is economische spionage zoo goed als wetenschappelijke.

-- Vandaar ..

Vandaar dat men gemeend heeft deze geheele materie uit een departementale sfeer te moeten lichten en verstandig te den den C.V.D. onder te brengen bij den Minister-President. Dit heeft ook nog het voordeel, dat een veel nauwer samenwerking gewaarborgd is met den eveneens onder den Minister-President ressortcehenden B.I.D. Het zal n.l. ten eenemale onmogelijk zijn om de binnenlandsche extremistische vraagstukken te kunnen beoordeelen zonder deze te bezien in het licht van de internationale constellatie. Het zal evenmin mogelijk zijn om contra-spionage binnen Nederland te bedrijven zonder dat men gevoed wordt door inlichtingen uit het buitenland.

B.I.D. en C.V.D. zijn twee zijden van één medaasje.

VII. Ik voeg hieraan toe een fotocopie van het schema hetwelk ik op 29 Januari .l. behandelde in een vergadering van den Ministerraad. U vindt daarin allereerst genoemd het kaartsysteem, omdat de dienst een informatief karakter heeft : het verzamelen van gegevens om daarvan anderen te laten profiteeren.

Onder opleiding wordt verstaan de opvoeding in Security. Zonder security, en dan niet alleen bij den C.V.D. zelf, doch ook bij alle instanties aan wie de C.V.D. zijn inlichtingen verstrekt, is het werk van een C.V.D. onmogelijk.

Kaartsysteem en security zijn de middelen om de twee doeleinden van den C.V.D. te bereiken : het verschaffen van inlichtingen over het extremisme en over spionage aan al die instanties die daarvoor in aanmerking komen.

De bronnen waaruit de C.V.D. zijn inlichtingen put zijn, naast de 3 politie instanties, alle departementen, waarbij er echter zeer bijzondere relaties bestaan met Oorlog en Marine. Doch de C.V.D. behoort zijn relaties ook te hebben met de vitale bedrijven, waaronder hier niet slechts de public utility bedrijven worden verstaan doch ook die lichamen die zóó gewichtig zijn voor de Nederlandsche gemeenschap, hetzij door hun wetenschappelijk of economisch belang, hetzij door de opdrachten die zij van den staat ontvingen, dat zij om die reden een object van spionage of sabotage kunnen zijn.

Wij kunnen echter van al deze Overheids- en particuliere instanties slechts dan behoorlijke inlichtingen krijgen als eerst door ons hun oogen geopend worden voor de groote gevaren die er voortdurend dreigen, zoodat zij de regels der security in acht gaan nemen.

Ik acht het uit den booze om in vreedetijd security-lessen per radio te gaan geven, zooals in het rapport Sanders wordt voorgesteld. Deze lessen zouden eveneens beluisterd worden door hen tegen wie men nu juist wil waarschuwen. Bovendien moet men niet vergeten, dat er politieke consequenties verbonden zijn aan dergelijke openbare lessen aangezien iedereen begrijpt tegen wie ze gericht zijn. De te volgen weg, n.l. die der individueele behandeling van bedrijf voor bedrijf, is een veel langere doch veel seculierder weg. De Overheid zou bij het doen van bestellingen van zaken die voor een vijand van belang zouden kunnen zijn, bij wijze van aanmoediging voor een betere veiligheidszorg, de voorkeur kunnen geven aan die fabrieken of werven waar een behoorlijke security bestaat.

VIII. Hier moge nog aan worden toegevoegd, dat ik het met het rapport Sanders volkomen eens ben, dat de documentatie van het E.N.V. voor den C.V.B. van het grootste belang is.

Deze geheele documentatie zou dan ook, indien zij niet door den heer Sanders was ontvreemd, overgegaan zijn naar den C.V.B. met een klein aantal fatsoenlijke en kundige E.N.V.-ambtenaren. Mijn geheele streven en de geheele liquidatie-politiek was daarop gericht, waarbij ik wel rekening gehouden had met de mogelijkheid van het thans gepleegde misdrijf, doch deze verduistering was niet te voorkomen.

Hoe bedriegelijk de voorstelling van zaken, die in het rapport Sanders gegeven wordt, is, moge nog blijken uit de zinsnede op biz. 2 :

"De wijze waarop de zaken thans worden afgehandeld is uitsluitend "gericht op het snel afvoeren der gevangenen. Hiermede is weliswaar het belang dezer gevangenen gediend, doch er wordt geen "rekening gehouden met het landsbelang, dat een nauwkeurig onderzoek vereischt waarbij alle connecties van iederen verdachte "onder de loupe genomen dienen te worden."

Dit maakt den indruk of deze gevangenen als lichte gevallen in vrijheid worden gesteld. De werkelijkheid is deze, dat Nederlandsche gevangenen die veelal reeds sinds de bevrijding gearresteerd zijn, die volledig bekend hebben zich aan spionage ten nadeele van ons land te hebben schuldig gemaakt al hun handlangers^{en} hebben verraden thans formeel overgeschreven zijn van E.N.V. naar den Procureur-Fiscaal of naar een P.R.A. die voor de berechtiging van deze lieden moet zorgen. Zij blijven in vele gevallen in

dezelfde oel zitten, slechts in sommige gevallen gaan ze naar een andere gevangenis. Op een conferentie van de Ministers Schermerhorn en Kolfschoten in het bijzijn van Mr. Terveer, Mr. P. Sanders en mijzelf werd uitdrukkelijk afgesproken dat ook wanneer deze gevangenen niet meer ten name van het B.N.V. stonden zij desnietteenstaande steeds te onzer beschikking bleven ter fine van nader verhoor. Deze afspraak is schriftelijk vastgelegd. Zoowel de gevangenen zijn dus steeds ter beschikking als ook de deskundige ambtenaren die hen moeten verhooren, aangezien een kern van het B.N.V. na 31 December overgaat naar Bijzondere Rechtspleging om na liquidatie van dit instituut weer bij den C.V.D. terecht te komen. Ook dit ligt alles schriftelijk vast.

Beziet men nu de insinuaties van Sanders in het licht van het bovenstaande dan blijft daar toch niet heel veel van over.

De opsporingsdienst van den heer Sanders wilde door het volkomen onnoodige vasthouden van honderden gevangenen ten name van het B.N.V. zijn eigen bestaan rekken en zijn ongeoorloofde praktijken kunnen voortzetten gedekt door de officieele bevoegdheden die het B.N.V. gaf.

IX. Tenslotte moge ik hier nog een organisatieschema doen volgen van de interne organisatie van den C.V.D.

De C.V.D. houdt zich bezig met het verzamelen van inlichtingen betreffende :

- A. Spionage van buitenlandse mogendheden in Nederland gericht hetzij tegen ons eigen land, hetzij tegen een ander land.
- B. Binnenlandsche politieke stroomingen en groepeeringsen, die het wettig gezag met onwettige middelen bestrijden, dan wel de grondslagen van een democratischen regeeringsvorm aantasten of propaganda voeren die voor de binnenlandsche orde en veiligheid ongewenscht is.

Teneinde deze twee hoofdafdeelingen behoorlijk te laten functioneeren zijn er 4 hulpdiensten geprojecteerd :

- I. Het secretariaat waar alle post binnenkomt en verwerkt wordt en waar door deskundig personeel wordt uitgemaakt tot wiens competentie een bepaald vraagstuk behoort. Op deze manier voorkomt men dat twee of meer onderdeelen van eenzelfden dienst zich met hetzelfde vraagstuk bezighouden

zonder dat zij dit van elkaar weten. In Engeland werd een uitgebreide studie gemaakt van het aldaar gevolgde systeem, waarbij men na zeer lange ervaring een methode heeft gevonden welke waarborgt dat alles wat op één en dezelfde zaak of persoon betrekking heeft ook werkelijk in één bundel terecht komt, waar ter wereld deze inlichtingen ook vandaan mogen komen.

II. De documentatie, waar alle kaarten en dossiers worden gemaakt en bewaard. Zeer bijzondere zorg zal, naar Engelsch voorbeeld, worden besteed aan de Security van deze afdeling o.a. door te zorgen, dat het lagere personeel steeds slechts een gedeelte van het materiaal kan overzien, waarmee men betrekkelijk weinig of geen kwaad kan. Alle gedrukte formulieren en mappen zoowel voor het secretariaat als voor de documentatie liggen klaar. De invoering wacht nog slechts op een meerdere centralisatie van den dienst in een ruimer gebouw, waarmee in de eerste helft van September, in een tijdelijk onderdak, kan worden aangevangen (thans is het werk over 3 ver uiteenliggende gebouwen verspreid).

III. De security, die zoowel voor de veiligheid en betrouwbaarheid van de eigen organisatie moet zorgen, als propaganda moet maken onder Departementen, vitale bedrijven, enz., om deze instanties er van te doordringen dat voorkomen moet worden dat daar ongewenschte elementen binnin dringen en daardoor geheime zaken in verkeerde handen komen.

Deze dienst is weer onderverdeeld in secties voor :

- a. de Ministeries en Overheidsdiensten;
- b. de bedrijven;
- c. de zeelieden;
- d. grenzen en havens.

Ook op het gebied van security werden uitgebreide cursussen in Engeland gevolgd.

IV. De administratie, die zich bezighoudt met personeelsaangelegenheden, financiën en het beheer van het materieel.

Deze 4 hulpdiensten staan rechtstreeks onder het ^{hoofd} van den dienst.

Het hoofd van den dienst benoemt zich in het algemeen uitsluitend met de afdelingen A en B. Een kabinet bestaande uit eenige ambtenaren staat hem ter zijde en hij onderhoudt de betrekkingen met den Buitenlandschen Inlichtingen Dienst, zoome de met de Departementshoofden aan wie hij verplicht is inlichtingen

te verastrekken.

een schema, bijlage II, moge den hierboven geschetste opzet verduidelijken.

Bij dit alles moge echter uitdrukkelijk naar voren gebracht worden, dat het onmogelijk zal zijn een dienst als deze behoort te doen functionneeren indien alle instanties niet voldoen aan de verplichtingen, neergelegd in artikel 5 lid 2 van het K.B. van 9 April, luidend als volgt :

"De betrokken Ministers dragen zorg, dat alle op het tijdstip "van inwerkingtreding van dit Besluit te hunner beschikking "staande gegevens en in de toekomst te hunner kennis komende "inlichtingen, omtrent de onderwerpen, bedoeld in art.2, ter- "stond ter beschikking van het Hoofd van den C.V.D. worden ge- "steld."

Doch ook al zou men zich (hetgeen thans veelal nog niet het geval is) aan deze voorschriften houden, dan mag daarbij nimmer uit het oog verloren worden, dat het behoorlijk werken van een Veiligheidsdienst alleen dan gewaarborgd is wanneer de organisatie van het Politieapparaat van dien aard is, dat deze opsporingsinstanties niet langs elkaar heen werken. De Politie immers is de voornaamste inlichtingenbron. Wanneer men nu ziet, dat in en om de haven van Amsterdam b.v. 3 verschillende corpora naast elkaar werken (de maréchaussée controleert de paspoorten, de Rijkspolitie heeft de surveillance te water en de gemeente-politie te land) dan kan men begrijpen hoezeer de coördinatie te wenschen overlaet wanneer toevallig alle drie de instanties, zonder zulks van elkaar te weten, aan één zaak bezig zijn. Ditzelfde verschijnsel doet zich aan de landgrenzen voor, daar waar grotere steden zich in de nabijheid van de grens bevinden. Het ontbreken van knooppunten waarin alle inlichtingen regionaal verzameld worden en getoet worden verzwaaert de taak van den C.V.D. onnoodig en geeft bovendien in urgente gevallen noodlottige vertraging.

Om deze desorganisatie te compenseeren zal de C.V.D. zelf regionaal de coördinatie ter hand moeten nemen hetgeen kostbaar is en omslachtig, maar desniettemin zal moeten gebeuren omdat er anders niet te werken valt.

=====

Lich met hetzelfde vraagstuk bezig worden
 worden dat zij dit van elkaar weten. In
 bepland werd een uitgedrukte studie gemaakt van het aldaar
 gevolgde systeem, waarbij men via een laag examen een methode
 heeft gevonden welke waarblijft dat alles uit op een en dezelfde
 De CVD houdt zich bezig met het verzamelen van
 inlichtingen betreffende: #

Kol. Kinnhous

ORGANISATIE SCHEMA CVD

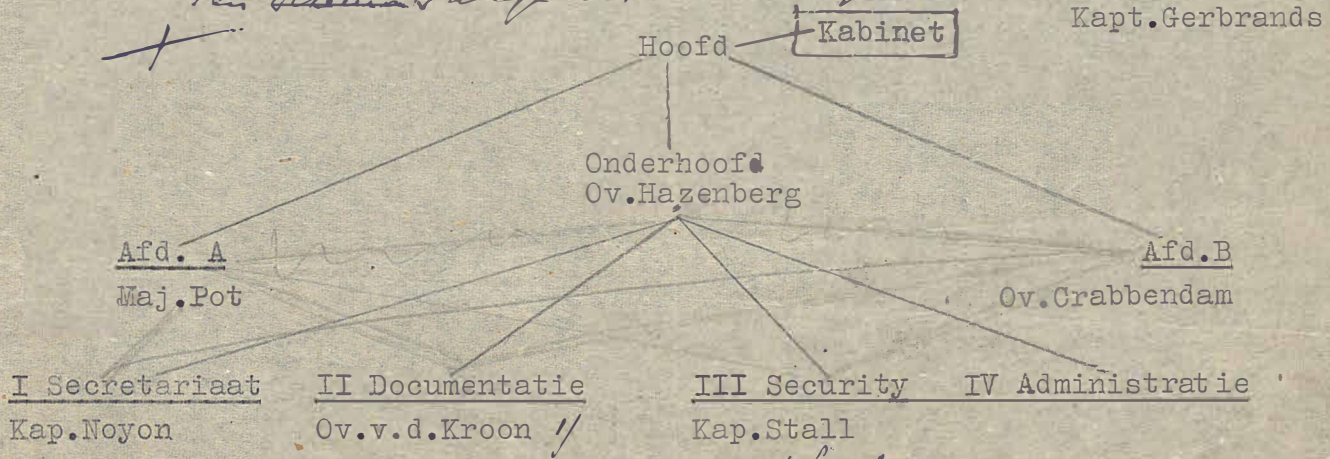
- A. Spionage van buitenlandse mogendheden in Nederland gericht hetzij tegen ons eigen land, hetzij tegen een ander land.
 - B. Binnenlandsche politieke stroomingen en groepeeringsen, die het wettig gezag met onwettige middelen bestrijden, dan wel de grondslagen van een democratischen regeeringsvorm aantasten of propagandavoeren die voor de binnenlandsche orde en veiligheid ongewenscht is.
- Teneinde deze twee hoofdafdeelingen behoorlijk te laten functionneeren zijn er 4 hulpdiensten geprojecteerd:
- I. Het secretariaat waar alle post binnenkomt en verwerkt wordt en waar/wordt uitgemaakt tot wiens competentie een bepaald vraagstuk behoort. *Op deze manier voorkomt men dat twee of meer afdelingen van eenzelfde dienst*
 - II. De documentatie, waar alle kaarten en dossiers worden gemaakt en bewaard. *een bijzondere zorg zal, naar Engelsch voorbeeld, worden besteed aan de security van deze afdeling*
 - III. De security, die zoowel voor de veiligheid en betrouwbaarheid van de eigen organisatie moet zorgen, als propaganda moet maken onder Departementen, vitale bedrijven, enz., om deze instanties er van te doordringen dat voorkomen moet worden dat daar ongewenschte elementen binnen dringen en daardoor geheime zaken in verkeerde handen komen. *p*
 - IV. De administratie, die zich bezighoudt met personeels aangelegenheden, financiën en het beheer van het materieel.

I don
 deskundig
 per mail

Deze 4 hulpdiensten staan rechtstreeks onder het onderhoofd van den dienst.

Het hoofd van den dienst bemoeit zich in het algemeen uitsluitend met de afdeelingen A en B. Een kabinet bestaande uit eenige ambtenaren staat hem ter zijde en hij onderhoudt de betrekkingen met den Buitenlandsche Inlichtingen Dienst, zoomede met de Departementshoofden aan wie hij verplicht is inlichtingen te verstrekken.

Per schema *hoof II* hier boven geschetst ziet verduidelijkt.

Met Overst v. d. Kroon moet nog onderhandeld worden
 het een gesprek bleek dat hij niet onjuuster was om bij
 den vieren dienst te komen. Hij deed uitstekend docu-
 mentatie werk gedurende den onlay in Londen.

UITTREKSEL

Uit : 00716
 Ag. no. : 19953
 Voor : ~~.....~~

GRAVENHAGE, 24/7/1947
 HENDRIKPLEIN 30

Mr Dr J. WIJNVELDT

00716

UITGEBODEN

Valgnc. 30
 2 AUG 9 1947
 ADI/19908

Zeer geachte Heer Einthoven,

Bijgaand rapport bereikte de U bekende commissie
 Zoudt U gelegenheid hebben mij onder terugzending
 daarvan in te lichten of de daarin genoemde "offi-
 cieren" behoort hebben tot het B.N.V. en wellicht
 nog gebruik maken van vroegere bevoegdheden of uni-
 formen.

Met vriendelijk ke dank voor Uw moeite,

hoogachtend

M. J. P. 2.0.2

P. G. van Beurzen, ten Cate, Pelt en van Veenen
 weeten niet voor B (medicinaly Cr.)

P. G. van Beurzen was reek. politiek Almedo; naar B.N.V. overgiet
 lichte, daarna Hoofdbur Scheveningen, 1° sec 46,
 bandbaar overgiet naar B.N.V. Rechtspleging; was

Den HoogEdelGestr Heer civil off.

Mr L. Einthoven

s-Gravenhage

Op 29/7/47 nog in dienst bij
 die dienst K van B.N.V. Rechtspl.

A ten Cate, geb 1-4-1905, gehuwd met A. E. C. Rammer
 was bij de politie in Utrecht, reek. B.N.V. daarna
 Hoofdbur Scheveningen, 1° sec 46 overgiet
 lichte v.d. naar B.N.V. Rechtspleging, 2.9 dienst K
 onder heer Relieveld (was voorzover mij bekend
 geen Civ. off.) op 29/7/47 nog in dienst aldaar

Bij overgang naar de P.R.A (Beurzen) heeft
 van Beurzen de Status v Civ. Off. verloren,
 Daar deze een "B.N.V." status was.

Katencat is niet bekend of hij zijn
 mil. uitrustings stukken heeft ingeleverd.
 Afgevocht hiervan kan hij zelf kleeding afvoert
 hebben, welke hij niet behoeft in te
 leveren. Dit wil niet zeggen, dat hij deze
 nog mag dragen.

N

KA 19903

1 rapport

24-7-47.

Commissie OD 716
aanvraag
over 19903

1 Augustus 7.

UITSLIPPEKI

UITTREKSEL
Uit no. 100.716
Ag. no. 19903
Voor 1. 20. 011

Hooggeachte Heer Wijnveldt,

Onder terugzending van het rapport van de
rechercheurs der gemeentepolitie te Baarn heb ik de eer
U te berichten, dat P.G. van Deursen en A. ten Cate inder-
daad als rechercheurs werkzaam geweest zijn bij het B.N.V..
Beiden werden op 1 December 1946 ontslagen; zij traden ver-
volgens in dienst van het Directoraat-Generaal der Bijzon-
dere Rechtspleging en zijn ook thans - volgens door mij
ontvangen inlichtingen - nog werkzaam bij de dienst "K" van
genoemd Directoraat-Generaal.

Naar mijne mening dient ongetwijfeld een nader
onderzoek te worden ingesteld naar het optreden van van
Deursen en ten Cate en tevens naar de motieven op grond
waarvan de Rijksrechercheur van Pelt op 21 Juni 1947,
tegen beter weten in, aan de Gemeentepolitie te Baarn
mededeelt, dat van Deursen en ten Cate officieren van het
Bureau Nationale Veiligheid zijn.

Daar ik dit onderzoek bij voorkeur niet zou
willen doen geschieden door mijn dienst, zou ik U in over-
weging willen geven het rapport aan de chefs van betrokkenen
te doen toekomen met verzoek U hieromtrent nader te rappor-
teren.

Hoogachtend,

Uw dw.

Aan de EdelHoogAchtbare Heer
Mr. Dr. J. Wijnveldt,
Fred. Hendrikplein 30,
's-Gravenhage.

L. Einthoven.

Ter attentie van ACD.

UITTREKSEL

Uit : 20.716
Ag. no.: 172 199.01
Voor : 26 242

Kort verslag van het rapport der Gemeentepolitie Baarn
inzake P.G. van Deursen en A. ten Cate.

Het rapport van twee rechercheurs der Gemeentepolitie te Baarn betreft een onderzoek ter plaatse ingesteld naar een dame, die door haar gedragingen aanleiding heeft gegeven tot dit onderzoek. Dat hier inderdaad "iets aan de hand is" wordt o.m. ook aangetoond door in het rapport voorkomende citaten uit onderschepte correpondentie. Rapporteurs uiten het vermoeden, dat hier van een handel in verdovende middelen sprake is en vermelden voorts, dat door dit onderzoek eveneens verdenking is gerezen tegen 2 officieren, genaamd P.G. van DEURSEN en A. ten CATE. Terzake houden de rechercheurs der Gemeentepolitie Baarn contact met twee Rijksrechercheurs van PELT en van BRIEMEN.

De door de Heer Wijnveldt rood aangestreepte passage, welke hem aanleiding gaf tot zijn brief van 24/7/47 houdt o.m. in, dat de betrokken rechercheurs van Gemeentepolitie Baarn op 21 Juni 1947 telefonisch contact hadden met de Rijksrechercheur van PELT, waarbij laatstgenoemde n mededeelde, dat het onderzoek voorlopig moest blijven ruste daar hem (van Pelt) bekend was, dat de officieren P.G. van DEURSEN en A. ten CATE behoorden tot het Bureau Nationale Veiligheid en dat derhalve eerst overleg gepleegd zou worden met het Hoofd Bureau Nationale Veiligheid.

KA 7/8/47

Handwritten note: Het rapport is afgeleverd op 14/8/47 aan de heer P. van der ...

Scheveningen Datum 11 November 1946.
Date

Nr.
Onderwerp
Subject
Bijlagen
Enclosures
Typ.
Dict.

R A P P O R T .

De ondergeteekende, E. van der Noordaa, heeft de eer U het navolgende te berichten:

Ingevolge een telefonisch verzoek heeft hij op 7 November j.l. met Mr. J.P. Goossen van het Directoraat Generaal van Politie een onderhoud gehad, waarbij de navolgende punten behandeld zijn:

a. De Heer Goossen is bereid om zoo spoedig mogelijk de gegevens, welke verwerkt zijn in het kaartsysteem van het Directoraat-Generaal van Politie, ter beschikking te stellen van den C.V.D. Omdat er een geweldig tekort aan personeel is bij het D.G.v.P. verzocht de Heer Goossen mij hem afvloeiend personeel van het B.N.V., waarvoor de leiding kan instaan ter beschikking van zijn dienst te stellen. Dit personeel zal in de toekomst een vaste functie verwerven. Deze personen zouden dan onverwijld belast worden met het uitzoeken van de verlangde gegevens ten behoeve van den C.V.D.

Zegsman dezes schat het aantal kaarten, dat van belang is op ongeveer 10.000. De totale verzameling van de gegevens bevat 800.000 kaarten.

b. De Heer Goossen was verder in contact geweest met Majoor Pot. Naar aanleiding daarvan moest hij dezen officier antwoorden geven. Hem bleek toen, dat de Heer Pot niet meer op de Caralvan Bylandtlaan was. Een verder adres ontbrak. Bij afwezigheid van den Heer Buurman en rapporteur had de Heer Goossen zich tot den Heer Grannetia gewend en hem verzocht te willen zeggen, waar de Heer Pot te bereiken was. Van Grannetia had hij naderhand antwoord gekregen, dat deze het adres niet te weten was gekomen, terwijl Overste Hazenberg te kennen had gegeven, dat Goossen zich met deze kwesties tot hem had te wenden en dat hij ze aan den Heer Pot zou doorgeven. Door dezen gang van zaken was het den Heer Goossen dus niet mogelijk geweest om zich onverwijld met den Heer Pot in verbinding te stellen. Op 11 November 1946 heeft de Heer Goossen o.a. in bijzijn van den Heer Stal verklaard:

1. dat de dossiers (eenige kisten) van de zeeliedencartotheek na telefonisch overleg met den Heer Stal ter beschikking van den C.V.D. zullen worden gesteld. Het kwam den Heer Goossen ongewenscht voor om de verwijkskaarten naar deze dossiers uit de cartotheek van het D.G.v.P. te verwijderen, weshalve hij voorstelde om deze op de in punt a geschetste wijze ten behoeve van den C.V.D. te laten dupliceren.

2. De zaken, op de zeelieden betrekking hebbende had de Heer Goossen omstreeks Maart 1946 aan den Heer Crabbendam aangeboden. Deze had hem ten antwoord gegeven geen prijs op deze gegevens te stellen en hem geraden deze over te hevelen naar de Koninklijke Marechaussee. Het initiatief tot vermelde overdracht was dus geruimen tijd geleden van het D.G.v.P. uitgegaan.

3. De Procureur-Generaal Mr. Versteeg was eenigen tijd geleden op een spoor van de wapenaffaire van Hoek van Holland geko-

*Volgens Cr. gelopen
Geaccepteerd door
mooit meer iets van
gehoort.*

Nr.
Onderwerp
Subject
Bijleggen
Enclosures
Typ.
Dict.

- 2 -

men. Bij dit onderzoek stuitte men op een persoon, die zich ten onrechte rijksrechercheur had genoemd. Deze man verklaarde, toen hij ter verantwoording geroepen werd, tot het Bureau van den Heer Crabbendam te behooren. Er is toen gebleken, aldus de Heer Goossen, dat de Heer Crabbendam geruimen tijd voor de Justitie van deze zaak op de hoogte is geweest en naliet om den Procureur-Generaal, die uiteindelijk verantwoordelijk is, op de hoogte te stellen. Mr. Versteeg zoude dezen gang van zaken aan den Minister van Justitie gerapporteerd hebben.

HOOFD OPSPORINGSDIENST,

(E. van der Noordda).

*Del. mededeling van Goossen aan v.d. Noordda op 11 Nov.
Gebleken is dat onder a) genoemde Dossiers bestemd
ter beschikking van Derlusema zijn perfeld in 5 vout
via Wylhuizen. Hij rest ons geen Dossiers van kwade
reclien te hebben. Slechts nog ± 2500 ~~reclien~~
reclien over. Stopprocedie perfeld tot nader order.*

Aan den Heer Luitenant-Kolonel
Mr. Dr. J. Hazenberg.

23 October 1946.

Scheveningen, Huize Royal.

Kab.432/46.

1 afschrift.

AAN: Zijne Excellentie
den Heer Minister-President,
Plein 1813 No.4,
's-Gravenhage.

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een afschrift aan te bieden van een schrijven van Mr. Goossen gericht aan den subst. Officier van Justitie, Mr. de Lint, die de zaak Sanders onderzoekt.

Uit dit schrijven, hetwelk ik aantrof in het dossier Sanders, dat ik van het Departement van Justitie (Mr. Woltjer), op last van den Minister ter inzage ontving, blijkt, dat Mr. Goossen geweten heeft van de pogingen van Sanders om het bij het B.N.V. verduisterde materiaal te fotocopieeren.

Gezien de verhouding Procureur-Generaal van Thiel - Sanders staat het vrijwel vast, dat ook deze van de zaak op de hoogte was. Sanders moest dan het gestolen materiaal "inbrengen" bij Justitie. Uit dienzelfden tijd dateert ook de nota, welke Sanders U overhandigde (en welke kennelijk afkomstig was van Justitie), over de wenschelijkheid om den C.V.D. onder te brengen bij Justitie.

Mr. Woltjer zat met het geval ten zeerste verlegen, omdat bleek dat hier twee belangrijke figuren tot de Justitie behorende, geweten hebben van deze documentenroof en daarover gezwegen hebben, jazelfs met den delinquent hebben onderhandeld.

Sanders beroept zich dan ook, blijkens het proces-verbaal van zijn verhoor, tegenover den Officier van Justitie, ter verontschuldiging van zijn handelingen, op 2 hooggeplaatste Justitie-ambtenaren, wier namen hij echter verzwijgt.

Ik meen, dat dit optreden van de Justitie-ambtenaren geen commentaar mijnerzijds meer behoeft.

De Minister van Justitie vond, naar hij mij mededeelde, hierin geen aanleiding om Mr. Goossen met verlof te zenden in afwachting van een nader onderzoek. Wel heeft Mr. Van Maarseveen den Dir.Gen. van Politie opdracht gegeven aan Mr. Goossen aan te zeggen, dat hij, noch iemand anders van het Directoraat-Generaal, eenig contact meer met Sanders mocht hebben.

Voorts is ook aan Mr. de Lint opgedragen elk contact met Mr. Goossen te verbreken, omdat er aanwijzingen waren, dat Sanders via

STRIKT PERSOONLIJK.

Vervolg op schrijven aan Z.E. den Minister-
-President dd. 23-10-46, Nr. Kab. 432/46.

- 2 -

de relatie De Lint - Goossen werd ingelicht.

Bij Mr. de Lint is een belangrijk stuk in de zaak Sanders spoorloos verdwenen.

Dezer dagen werd een van mijn officieren langs een heelen omweg benaderd door Mr. van Thiel, die hem verzocht eens te komen praten. Dit was de kapitein Lagas, die in Uw opdracht naar de Fransche zône van Oostenrijk gereisd is om daar een belangrijke getuige te halen. Mr. van Thiel trachtte Lagas uit te hooren over zijn opdracht, waarvan de inhoud hem bekend was.

Intusschen hebben Mr. Voltjer en ik ons in verbinding gesteld, zulks na overleg met den Minister van Justitie, met Prof. Langemeyer teneinde hem te verzoeken het onderzoek in de zaak Sanders op zich te nemen of ons althans te adviseeren op welke wijze dit het beste gehouden zou kunnen worden.

Prof. Langemeyer, die overwegende bezwaren had tegen een aan hemzelf te verleenen opdracht, was van oordeel, na van enkele stukken kennis genomen te hebben, dat de Minister van Justitie beginnen moest met den Procureur-Generaal in Amsterdam te ontslaan, zulks in verband met het z.g. onderzoek in de zaak Vollaerts - Kapteyn.

Men had zich n.l. tot K. Vorrink gewend met een zeer ernstige klacht tegen Sanders, die met een arrestante herhaaldelijk ontucht zou hebben gepleegd. K. Vorrink zou toen aan Prof. Schermerhorn hebben voorgesteld om Mr. Van Thiel, den Proc.-Gen. in Amsterdam, met het onderzoek in deze zaak te belasten. Prof. Schermerhorn ging daarmee accoord en nu is er een ernstig vermoeden, dat er door Mr. van Thiel geen onderzoek is gehouden, doch een comédie is opgevoerd om Sanders te sauveeren. Er zijn ten minste twee merkwaardige punten: Mr. van Thiel had met deze zaak niets te maken en Prof. Schermerhorn heeft angstvallig vermeden mij hier ooit iets over mede te deelen. Een getuige, die volgens het proces-verbaal van Mr. van Thiel een stuk zou hebben medegeteekend,

- ontkent -

STRIKT PERSOONLIJK.

Vervolg op schrijven aan Z.E. den Minister-
-President dd. 23-10-46, Nr.Kab.432/46.

- 3 -

ontkent pertinent dit ooit gedaan te hebben. Hij zou geweigerd hebben het stuk te teekenen indien hem dit ooit zou zijn voorgelegd!

De bedoeling is om thans een Rechterlijk Ambtenaar (voorgesteld werd Mr. Gijzen, die onlangs uit Curaçao teruggekeerd is) met het geheele onderzoek Sanders - Van Thiel te belasten. Helaas zal het nog wel 2 à 3 weken duren eer Mr. Gijzen met zijn onderzoek zal kunnen beginnen.

Intusschen knoeit en konkelt Sanders verder. Hij bewerkt o.a. kamerleden. Van twee is me dat bekend, n.l. Scheps en Mr. Donker. Deze laatste heeft zich tot Mr. Langemeyer gewend om inlichtingen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST,

Mr.L.Einthoven, Res.Kol.A.D.

CONCEPT.

Aan Zijne Excellentie
den Heer Minister van Justitie.

Het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst rapporteert mij, dat hij reeds herhaaldelijk bij Uwer Excellenties ambtsvoorganger aangedrongen heeft op de overdracht aan den C.V.D. van de gegevens betreffende politieke activiteit van zeelieden, welke gegevens tijdens den oorlog in Engeland werden verzameld en zich thans onder berusting van de Rijkspolitie bevinden. Tot dusverre waren alle pogingen om de ambtenaren van Uw Departement er toe te brengen gevolg te geven aan de opdracht, vervat in art.5 lid 2 van het K.B. van 9 April 1946 No.27, te vergeefsch.

Gemakshalve moge ik Uwe Excellentie hierbij den tekst van deze bepaling, welke als volgt luidt, nogmaals in herinnering brengen:

"De betrokken Ministers dragen zorg, dat alle op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Besluit te hunner beschikking staande gegevens en in de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen, omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 2, terstond ter beschikking van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst worden gesteld."

Ten zeerste zal ik het op prijs stellen indien thans door de ambtenaren van Uw Departement voldaan wordt aan de verplichting, in bedoeld K.B. neergelegd, waarbij ik niet alleen het oog heb op de zoojuist vermelde gegevens omtrent zeelieden, doch evenzeer doel op al die inlichtingen en stukken omtrent spionage en politiek extremisme vóór en tijdens den oorlog, welke zich in de archieven van de Rijkspolitie en de Politiebuitendienst te Londen bevinden.

Tevens zou ik de aandacht van Uwe Excellentie willen vestigen op de verplichting om niet alleen het materiaal uit het verleden, doch ook de dagelijkse binnenkomende inlichtingen omtrent spionage en extremisme ter beschikking te doen stellen van den C.V.D. Deze dienst is immers, krachtens art. 3 van voornoemd K.B., met uitsluiting van alle andere Overheidsorganen belast met het verzamelen en in onderling verband brengen van bedoelde inlichtingen.

DE MINISTER-PRESIDENT,

Man. du P.

Uwe Excellentie verzocht mij U te rapporteeren in hoeverre de Rijkspolitie voldaan had aan de verplichting, neergelegd in artikel 5 lid 2 van het K.B. van 9 April 1946 No. 27, luidende als volgt :

"De betrokken Ministers dragen zorg, dat alle op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Besluit te hunner beschikking staande gegevens en in de toekomst te hunner kennis komende inlichtingen, omtrent de onderwerpen, bedoeld in artikel 2, terstond ter beschikking van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst worden gesteld."

Tot dusverre werd nimmer iets vernomen van loopende zaken, terwijl het nauwelijks aan te nemen is dat bij het geheele corps Rijkspolitie, noch over extreem-politieke, noch over vermoedelijke spionage zaken iets bekend zou zijn geworden in den loop van 4 maanden (sinds het K.B. tot stand kwam).

De Rijkspolitie heeft overgenomen van den Politiebuitendienst te Londen (een tijdens den oorlog gesticht instituut) een kartotheek van naar schatting 12.000 kaarten betreffende zeelieden, die tijdens den oorlog op Nederlandsche schepen voeren en die voortdurend onder controle stonden. Bij zeer veel van deze kaarten hooren dossiers omtrent de politieke gezindheid van zeelieden. Voor den C.V.D. is dit archief van het allergrootste belang. Ondanks herhaalde verzoeken, ook aan Minister Kolfschoten gedaan, werd nimmer iets ontvangen.

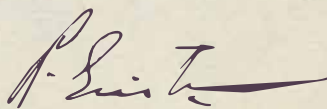
Evenmin werden de gegevens ontvangen over de duizenden namen van hen die zich voor den oorlog vermoedelijk aan spionage schuldig maakten of die wegens verdenking van spionage tijdens den oorlog op het eiland Man werden geïnterneerd.

Hier werd dus alleen vermeld datgene waarvan wij weten, dat het op het Departement van Justitie aanwezig is. Daarenboven zal er nog wel heel wat materiaal zijn waarvan wij het bestaan alleen maar kunnen vermoeden.

Ik moge Uwe Excellentie hier nogmaals herinneren aan artikel 3 van meeraangehaald K.B., luidende als volgt :

"Met uitsluiting van alle overheidsorganen, -diensten en in overheidsdienst staande personen, heeft de dienst tot taak de inlichtingen, welke omtrent de in artikel 2 genoemde onderwerpen door andere organen en diensten van departementen van algemeen bestuur worden verkregen, te verzamelen en in onderling verband te brengen."

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST,

Mr. L. Einthoven.

Mr. Einthoven
gaarne concept. brief
aan ambly v Justitie.

7/9.

M

MINISTERIE VAN JUSTITIE

Afdeeling Politie

Bureau KABINET.

No. A 23/46 GEHEIM.

Onderwerp:

Bijlage(n): 1. *HK 107*
9

B 3264
's-GRAVENHAGE,

- 1 OCT. 1946

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dit schrijven, Afdeeling, Bureau, dagteekening en nummer te vermelden.

5 OCT.

Hierbij heb ik de eer U^{Hoog}EdelGestrenge te doen toekomen een nota, gericht aan het Hoofd van den Rijksidentificatiedienst.

Typ.: TH.
Coll.: *V*

Het Hoofd v.h. Bureau Kabinet
v.d. Afdeeling Politie,

W

by *W*

den HoogEdelGestrengen Heer
J.G. Crabbendam,
Javastraat 68
's-GR A V E N H A G E

AFSCHRIFT.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.
Afdeeling Politie
Bureau Kabinet.

's-Gravenhage, 31 Juli 1946.

Nr.A 23/46 GEHEIM.

N O T A (K)

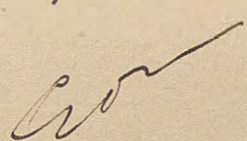
AAN

het Hoofd van het Hoofd van
het Bureau Rijksidentificatiedienst

Met verwijzing naar Uw nota dd. 26 Juli 1946 no. A 1/46 -
2370 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat de
Heer Crabbendam van den Centralen Veiligheidsdienst categorisch
heeft tegengesproken, dat bij den Centralen Veiligheidsdienst
een kartotheek van crimineele elementen en politieke delin-
quenten zou worden bijgehouden, zulks is niet de taak van
dezen dienst.

Het Hoofd van het Bureau Kabinet,
w.g. J.P.G.Goossen.

Voor eensluidend afschrift,
het Hoofd v.h.Bur.Kabinet
v.d.Afd.Politie, W

Bestemd voor:

den HoogEdelGestrengen Heer
J.G.Crabbendam,
Javastraat 68
's-GR A V E N H A G E.

5.
Ik weet of korter termijn
een nota maken van
hier. Pres. waarin ver-
meld staat wat wij
zijn gl naar Gossens
Londen weten bij
aan gevens wanneer
h- K. B. over C. v. D.
uitwerde.

Daarin weet dus onder
vermeld dat we practisch
a) wonit iets van de Rijks
politie komen over octrooel
zaken

b) wij steeds niet hebben
de zeehinder kaarten en
dossiers uit Londen

c) ~~aan~~ wij steeds niet

hebben de ~~ten~~ duizenden
namen van hen die
in den oorlog zich
aan spionage schuldig
maakte of daarvan
verdacht werden.

Joossens heeft a.l. zelf
in Engelen begonnen hij
en Piet Sanders zich
laten ontvallen, dat
hij zoveel ^{duizenden} namen daar-
om in zijn hart Othel
had.

Informeer ook even bij
Weth. Crabbendam of
die ooit iets van Joossens
ontvangen heeft / behou-
wende statuten van Politi
buiten dienst Brussel /
S.

Memorandum aan den HEG Heer Kol Mr L. Einthoven

Betreffende de samenwerking met Rijkspolitie en het overgeven van de te Londen samengestelde dossiers en kartotheek, aangaande zeelieden moge ik UHEG het navolgende mededeelen:

- 1). Van de Rijkspolitie wordt over oude noch loopende zaken iets vernomen.
- 2). Begin maart werden alle dossiers te samen met de kartotheek, betreffende zeelieden vanuit Londen naar Nederland overgebracht.
Bovengenoemde kartotheek zal naar schatting bestaan uit circa 12.000 kaarten.
Het aantal met de kartotheek corresponderende dossiers valt moeilijk te schatten, doch bestaat ongetwijfeld ook uit eenige duizendtallen.
Van dit materiaal, hetwelk voor het grootste gedeelte alleen betrekking heeft op politieke acties, en definitief vanuit Londen naar Nederland werd overgezonden, is tot nu toe nog niets aan den CVD overgegeven.
- 3). Eveneens kan worden gemeld, dat niets werd overgedragen van de dossiers betreffende de duizenden namen van hen die zich voor den oorlog aan spionage schuldig maakten, en hen die in het begin van den oorlog op het eiland "MAN" werden gedetineerd, dewelke echter te Londen afzonderlijk van de zeelieden in kaart zijn gebracht en gedossierd.
- 4). Een gedeelte van het archief te Londen, hetwelk betrekking had op Nederlanders in Nederland zelf, werd ondergebracht bij de Sectie Inlichtingen (Sectie III) van het Militair Gezag en in October 1944 naar Brussel overgebracht en later aan het BNV overgegeven.
Al het materiaal betreffende de zeelieden bleef tot begin Maart 1946 te Londen.